Beneficiile lecturii timpurii între mit şi realitate

Prof. OANA PINTILIE
Târgu-Mureş

Abstract

The Benefits of Early Reading Between Myth and Reality

When I first started writing this article, I was quite sure of the result of my short study. As I read quite a number of articles in the recent past on the subject, I thought I would find the same conclusions: early reading brings only benefits in the young children's academic future, so it is absolutely necessary to teach children to read as early as possible. What most people don't take into consideration is that the average human brain is not prepared to analyse the written word until the age of six. It can recognise patterns with some concentration and by using the photographic memory even at the age of three, but this is far from the real reading skill which implies more: being able to look at a word, sound out its letters, apply a multitude of rules, short cuts and exclusions and then come up with the right pronunciation. And, only coupled with good reading comprehension, we can talk about a real reading skill.

This doesn't mean that we cannot read to children and teach them to love reading and books from an early age. This is the way to bring up children who will love learning and reading books for their whole lives.

Keywords: *education, children, reading, benefits of early reading, books.*

„Tot ceea ce n-avem de la naştere şi de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educaţie. Această educaţie ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri" - Jean-Jacques Rousseau.

Despre educaţie se vorbeşte în permanenţă, se dau definiţii, se scriu cărţi, se spune că trebuie să ne-o construim şi consolidăm pe tot parcursul vieţii pentru că educaţia are ca scop adaptarea activă la tot ceea ce vine din afara noastră, din mediul înconjurător. Prin educaţie, omul poate influenţa el însuşi mediul în care trăieşte, iar cultura este semnul cel mai important al

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)

influenţei active şi creatoare a omului asupra acestuia.[1] Societatea creează şi organizează instituţii educative gradate pe care le adaptează, în timp, prin programe care să instruiască, să formeze aptitudini, abilităţi, să stimuleze creativitatea. Însă, pe lângă educaţia formală, din şcoli, suntem influenţaţi, cu sau fără voia noastră, de tot ce ne înconjoară, iar educaţia noastră depinde de ceea ce lăsăm noi înşine să ne influenţeze mai cu seamă. De exemplu, mass media este concurentă şi complementară sistemelor de educaţie şi informaţie şcolară, iar în mass media există o „*babilonie a cunoaşterii*," a cărei forţă de penetraţie şi de influenţă este foarte mare şi în continuă creştere.[2] Astfel, este foarte importantă şi absolut necesară o selecţie atentă a activităţilor de loisir şi de relaxare, atât în programul adulţilor cât şi, mai ales, al copiilor.

Probabil, cei care îşi fac cele mai multe probleme legate de educaţie sunt părinţii care au copii mici, cu vârste cuprinse între 1 şi 6-7 ani. Este binecunoscut faptul că, începând cu perioada antepreşcolară (1-3 ani), educaţia joacă un rol extrem de important şi acum apar diferenţele între copii, în funcţie de nivelul dezvoltării lor fizice şi psihice. Aceste diferenţe se exprimă în apariţia unor trăsături ale relaţiilor copilului, ale conduitei sale, în dezvoltarea sensibilităţii şi a limbajului. Educaţia trebuie să vizeze atât dezvoltarea intelectuală a copilului, spiritul de observaţie, atenţia, gândirea, exprimarea verbală, cât şi latura emoţională. Trebuie pus un accent deosebit pe dezvoltarea limbajului copilului, acesta fiind instrumentul cel mai important prin care se exercită influenţa educaţiei. Este foarte important să se investească timp şi efort în învăţarea corectă a cuvintelor şi a structurilor gramaticale, în repetarea acestora şi complicarea permanentă a structurii

[1] Liviu Antonesei, ***Paideia. Fundamente culturale ale educaţiei***, Iaşi, Editura Polirom, 1996, p. 13.

[2] Ursula Şchiopu, ***Psihologia modernă***, Bucureşti, România Press, 2008, p. 23-24.

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)

vorbirii, în îmbogăţirea continuă a vocabularului prin discuţii folosind propoziţii corecte şi complete şi explicarea sensului cuvintelor.[3]

O metodă foarte eficientă de dezvoltare a vocabularului şi a vorbirii este introducerea în programul zilnic al copilului a lecturii, încă de la cele mai fragede vârste. Astfel punem bazele unei prietenii de lungă durată între copil şi carte, copilul ajungând să îndrăgească lectura şi cărţile prin contactul de timpuriu cu acestea. El va deschide cărţile de plăcere, singur, fără să i se spună.

Depinde în totalitate de părinţi, de modul în care aceştia privesc lectura şi cărţile, felul în care le va percepe copilul în viitor. Puterea exemplului este la vârstele mici cea mai eficientă metodă de învăţare, copilul imitând comportamentul şi acţiunile părinţilor săi şi astfel se formează deprinderi care se vor păstra toată viaţa. Studiile arată că este eficient să le citim copiilor chiar înainte de vârsta de 2 ani, perioadă în care copilul este atras mai degrabă de jucării, dar poate arăta interes şi faţă de carte: o răsfoieşte, este atras de foşnetul paginilor, de mişcarea acestora, dar, mai ales, de imaginile colorate. Copilul priveşte imaginile şi ascultă poveştile citite sau inventate de adult, manifestă interes pentru carte, depinde doar de adulţi cum formează şi educă interesul pentru lectură pentru ca aceasta să devină o deprindere mai târziu. Între 2-3 ani, pe baza celor citite, copilul poate deja să pună întrebări simple, cât şi să răspundă la întrebări şi să recunoască anumite imagini, să reproducă versuri din poeziile preferate sau chiar să participe activ la relatarea poveştii favorite împreună cu părinte-povestitor. Pe măsură ce copilul creşte, interesul acestuia se mută către poveşti fantastice, iar părinţii trebuie să fie atenţi ce cărţi pun la îndemâna copiilor lor pentru ca actul lecturii să fie cât mai eficient. Trecem astfel de la cărţi cu imagini colorate şi cărţi de colorat la cărţi cu povestiri scurte şi poezii uşor de memorat, apoi la rezumate şi aprecieri personale asupra cărţilor citite şi ajungem la formarea unei biblioteci personale a copilului în care să fie cuprinse toate „comorile" de citit. Toate acestea, pentru a-l

[3] Idem, ***Curs de psihologia copilului***, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1963, p. 204-205, 277.

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)

deprinde pe micuţ cu munca intelectuală şi pentru a forma şi dezvolta gustul pentru lectură.[4]

Succesul la şcoală şi, mai târziu, în viaţă începe acasă cu cele 10-20 de minute de lectură zilnică. Citind zilnic copilului între 2 şi 5 ani, acesta acumulează informaţii şi formează deprinderi. Printre beneficiile lecturii zilnice se numără:

Dezvoltarea unei relaţii strânse între părinte şi copil. Pe măsură ce copiii cresc, creşte şi nivelul energiei lor, se joacă şi aleargă mai mult, sunt într-o permanentă căutare. Momentele de lectură vor fi unele de relaxare, când se reface legătura intimă dintre părinte şi copil, iar lectura va fi primită ca un cadou şi nu ca o datorie.

Performanţa la şcoală. Unul din avantajele principale ale lecturii copiilor antepreşcolari şi preşcolari este că vor avea aptitudini mai dezvoltate pentru învăţătură, în general. Aceştia vor face faţă mai bine şi mai uşor tuturor provocărilor vieţii de şcolar. Este de aşteptat ca un copil care articulează greu cuvintele şi leagă propoziţii încă şi mai greu să nu reuşească să înţeleagă matematica, ştiinţele sau celelalte discipline din şcoala primară.

Dezvoltarea capacităţii de exprimare, a unui vocabular bogat şi deprinderea cu structurile gramaticale corecte ale limbii. Ascultând poveştile încă de la o vârstă foarte mică, copilul se obişnuieşte devreme cu sunetele limbii materne şi va încerca să le reproducă, acest lucru ducând implicit la o vorbire mai rapidă şi mai corectă într-un timp mai scurt. Este important cititul cu intonaţie, interpretarea de roluri a părintelui pentru ca dialogurile să fie cât mai interesante şi lectura să fie cât mai atractivă şi plăcută.

Deprinderea cu modul în care **se citeşte o carte.** Copiii nu ştiu că un text se citeşte de la stânga la dreapta sau că imaginile şi cuvintele sunt lucruri diferite. Ei vor învăţa de asemenea să întoarcă paginile şi vor lua contact cu cartea, vrând să o ţină în mâini sau să o ducă la gură (când sunt foarte mici).

[4] Silvia Dima, ***Cei şapte ani de-acasă***, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1992, p. 15-16.

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)

Pentru această perioadă există „cărţile" speciale făcute din materiale textile şi care scot diferite sunete.

Dezvoltarea gândirii logice, îmbunătăţirea capacităţii de concentrare şi a disciplinei. În urma lecturii timpurii, copilul va reuşi mai devreme să înţeleagă concepte abstracte şi să îşi folosească logica în diverse situaţii, să recunoască cauza şi efectul sau să judece singur. Va face legături mai uşor între ceea ce se întâmplă în cărţile citite şi realitatea înconjurătoare. Chiar dacă la început nu va reuşi să se concentreze şi să asculte o poveste până la sfârşit, pe măsură ce înţelege conţinuturile poveştilor citite, apare şi puterea de concentrare şi disciplina mai puternică, reuşeşte să fie atent şi să reţină chiar acţiunea poveştilor. Toate acestea îi vor fi de mare ajutor atunci când va merge la şcoală.

Conştientizarea faptului că **cititul este o activitate plăcută**. Lectura timpurie îl va ajuta pe copil să vadă cărţile ca pe nişte prieteni şi nu va percepe cititul ca pe o obligaţie. Aceştia vor alege mai degrabă cărţile pentru petrecerea timpului liber decât jocurile video, calculatorul sau televizorul.[5]

Deşi aceste avantaje par să fie de necontestat şi de dorit pentru orice părinte, apar întrebări cum ar fi:

Cât timp să le citim copiilor şi la ce vârstă să îi învăţăm să citească singuri? Când încep copiii să înţeleagă ceea ce citesc şi cât este de eficient să îi lăsăm singuri în acest demers? Chiar dacă răspunsurile la aceste întrebări par a fi destul de evidente, specialiştii au păreri împărţite în ceea ce priveşte deprinderea cititului la copiii până la vârsta de 5 ani.

Avantaje ale cititului la vârste fragede. Cititul se află în centrul educaţiei formale şi, de aceea, unii specialişti spun că există multe avantaje în a învăţa copilul să citească de timpuriu, această deprindere fiind considerată cheia succesului academic al copilului. Câteva dintre beneficiile dezvoltării abilităţii de a citi cât mai devreme ar fi de natură neurologică, educaţională, psihologică, socială şi lingvistică.

---

[5] ***10 Reasons You Should Read to Your Kids;*** sursa: www.earlymoments.com (4 ianuarie 2013).

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)

Raţiuni neurologice. Cititul ajută la dezvoltarea creierului copilului. Este cunoscut faptul că în primii şase ani de viaţă, copiii învaţă mult mai repede decât în orice altă perioadă a vieţii lor. Un copil sănătos se naşte cu aproximativ 200 de miliarde de neuroni care, fiind stimulaţi corespunzător, sunt capabili să dezvolte până la 20.000 de dendrite şi sinapse interneuronale, care acumulează informaţie. Aceste conexiuni, care sunt rezultatul direct al stimulării pe care copilul o primeşte prin primele experienţe de viaţă, formează baza a tot ceea ce învaţă copilul şi a abilităţilor sale intelectuale.

Pe măsură ce părinţii le vorbesc, le cântă sau le citesc copiilor, se întăresc legăturile neuronale existente şi se formează altele noi. Atunci când copilul este învăţat să citească singur, procesul învăţării influenţează profund întreaga funcţionare şi dezvoltare a creierului. Părinţii joacă un rol extrem de important în acest demers nu doar prin inocularea abilităţilor de citire, dar, mai important, imprimarea pentru toată viaţa a dragostei pentru cunoaştere şi lectură.

Raţiuni educaţionale. Cititul asigură succesul academic timpuriu al copilului, ajută la întărirea dorinţei de a învăţa şi conduce la note mai bune la orice disciplină şcolară. Abilităţile lingvistice bine dezvoltate stau la baza tuturor cunoştinţelor care urmează să fie acumulate, iar copiii care învaţă să citească la o vârstă fragedă vor avea o cultură generală mai vastă, vor avea un vocabular mai bogat şi vor deveni cititori mai fluenţi. Li se dezvoltă, de asemenea, atenţia şi puterea de concentrare. Aceştia vor putea recunoaşte mai repede un număr mai mare de cuvinte, ceea ce îi va ajuta să înveţe mai multe din şi despre mediul în care trăiesc.

De asemenea, faptul că ştiu să citească îi va ajuta să perceapă mai uşor sensul celor citite. Tot ei devin cercetători competenţi, capabili să studieze eficient şi să extragă informaţii relevante din cărţi, reviste, internet sau din alte surse de informare. Ei sunt cei care vor iubi lectura, vor acumula mai uşor cunoştinţe decât colegii lor care nu au avut acces la cărţi şi vor continua să se autoperfecţioneze pe tot parcursul vieţii.

Raţiuni psihologice. Un copil care învaţă să citească de bunăvoie acasă, la o vârstă fragedă, alături de părinţii lui, va câştiga mai multă

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)

încredere în sine, cât şi mai multă independenţă. Se maturizează mai repede, devine mai disciplinat, mai curios în ceea ce priveşte oamenii, locurile şi lucrurile pe care le observă. Lectura expune copilul la situaţii care îl ajută să îşi dezvolte creativitatea şi imaginaţia.

În timpul lecturii, imaginaţia copilului se desfăşoară în libertate, iar mintea lui este stimulată mai mult decât dacă s-ar uita la televizor. O emisiune TV oferă totul copilului, iar acesta nu trebuie să îşi folosească mintea în vreun fel, pe când lectura unei cărţi îi provoacă mintea să creeze propria poveste. Fiecare copil va pune o faţă diferită fiecărui personaj despre care citeşte, ceea ce îi stimulează mintea.

Copilul ar trebui lăsat să aleagă singur ceea ce doreşte să citească, în funcţie de ceea ce îl interesează cel mai mult. Nu este nevoie să alegem întotdeauna cărţi educaţionale pentru a fi eficiente. De cele mai multe ori copiii citesc de plăcere, ceea ce este de preferat întotdeauna faţă de petrecerea timpului în faţa televizorului sau a calculatorului.

Un astfel de copil va avea un avantaj extraordinar în comparaţie cu colegii săi. Nu există nici o tensiune psihologică pentru copil să înveţe să citească la vârsta de 2-3 ani. El poate fi învăţat să citească puţin câte puţin, în fiecare zi, într-un mod plăcut. Şi se poate opri înainte să obosească. Lectura se poate transforma într-un joc, într-o aventură mai degrabă decât o corvoadă, cum ar putea părea, în sistemul de învăţământ. Comparând un astfel de copil cu unul care trebuie să înveţe să citească într-o clasă aglomerată, la concurenţă cu colegii pentru a primi atenţia învăţătoarei, ne putem da seama care este efectul acestor lucruri asupra imaginii de sine a copilului văzându-i pe alţii învăţând mai repede decât el. Copilul care ştie deja să citească va fi mai încrezător, va avea o imagine mai bună despre el însuşi, va putea deveni un lider.

Raţiuni sociale. Încă de la vârste foarte mici, copiii au conştiinţă de sine, îşi dau seama cine este mai simpatizat dintre colegi şi care sunt abilităţile fiecăruia. Astfel, în unele grădiniţe, copiii care ştiu să citească pot fi răsplătiţi cu mici premii şi pot alege cărţile din care să li se citească, sunt încurajaţi chiar să scrie, să îşi ilustreze şi să îşi citească cu voce tare propriile

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)

lor poveşti. În unele şcoli, copiii care ştiu să citească sunt încurajaţi să îi ajute pe ceilalţi copii care au rămas în urmă.

Copiii care citesc de la vârste mici se situează pe o treaptă superioară faţă de semenii lor, fiindu-le recunoscute abilităţile superioare. Asemenea experienţe îmbunătăţesc imaginea de sine şi încrederea în forţele proprii.

Raţiuni lingvistice. Cu cât învaţă să citească mai devreme, cu atât vor fi expuşi mai repede la cărţi mai diverse, la cunoştinţe şi idei noi. Rezultatul va fi vizibil sub forma unor abilităţi lingvistice mai bune, a unui vocabular mai bogat, a folosirii corecte a regulilor gramaticale, a unei comunicări orale şi scrise mai bune. Aceşti copii îşi vor putea expune cunoştinţele, observaţiile şi experienţele mult mai uşor, vor avea rezultate mai bune la învăţătură, mai ales în clasele primare.[6]

Păreri contra cititului de la vârste fragede

Cu toate avantajele arătate mai sus, există specialişti care consideră că fiecare lucru trebuie făcut la timpul potrivit.

Lilian Katz, profesor de pedagogie la Universitatea Illinois, la o conferinţă internaţională susţinută la Universitatea Oxford în anul 2007, este de părere că preşcolarii sub vârsta de 7 ani ar fi prea mici pentru a învăţa să citească sau să scrie.

„Pe termen scurt poate părea un lucru bun să îi învăţăm pe copiii mici să citească, dar pe termen lung aceste abilităţi nu îşi demonstrează eficienţa. Pentru mulţi copii este prea devreme să înveţe să citească la vârsta de 5 ani," a declarat L. Katz.[7]

Începând cu anul 2007, timp de 3 ani, Dr. Sebastian Suggate a condus o cercetare pe această temă la Universitatea din Otago, Noua Zeelandă. Dr. Suggate a primit o bursă pentru cercetare postdoctorală din partea Asociaţiei Humboldt din Germania la Universitatea din Würzburg, Bavaria pentru a-şi continua studiile referitoare la educaţia copiilor. Dr. Suggate a început

[6] ***Benefits of Early Reading - Why teach your child to read?***, sursa: www.teachreadingearly.com (4 ianuarie 2013).

[7] ***Children enjoy being read to from an early age***, sursa: www.kumon.co.uk (4 ianuarie 2013).

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)

această cercetare deoarece nu a găsit nimic relevant pe această temă, în afară de un studiu slab documentat din 1974.

Cercetarea a cuprins trei studii, unul internaţional şi două în Noua Zeelandă, iar concluziile acestora, se susţin reciproc: nu se observă nici o diferenţă între copiii care învaţă să citească devreme (de la vârsta de 5 ani) sau târziu (de la vârsta de 7 ani) în momentul în care aceştia termină ultimul an al şcolii primare, la 11 ani. Totuşi, oamenii - părinţi sau educatori - insistă că cititul de la vârste mici aduc avantaje semnificative în viitorul copiilor. De aceea, a recunoscut că este surprins de rezultatele cercetării sale.

„Pentru că cei care încep să citească mai târziu învaţă prin joc şi interacţiuni cu adulţii, învăţarea lor pe termen lung nu este dezavantajată. Mai degrabă, aceste activităţi pregătesc bine terenul pentru dezvoltarea ulterioară a abilităţilor de citire," spune Dr. Suggate.

„Astfel, această cercetare ridică întrebarea: dacă nu există avantaje ale deprinderii cititului de la vârsta de 5 ani, ar putea exista dezavantaje ale deprinderii cititului înainte de această vârstă? Cu alte cuvinte, i-am putea amâna," spune cercetătorul.

Aceste date au fost obţinute pe baza a trei studii desfăşurate pe parcursul a trei ani. În primul rând, Dr. Suggate a analizat datele adunate în anul 2006, ca parte a unui studiu PISA, din 54 de ţări şi a descoperit că, până la vârsta de 15 ani, nu se mai putea vedea niciun avantaj al deprinderii cititului la vârsta de 5 ani. Studiul său a fost publicat în ***International Journal of Educational Research***.

Apoi, a condus două studii bazate pe cercetări făcute doar în Noua Zeelandă. Au fost comparate abilităţile de citire ale unui număr de 54 de copii care urmaseră cursurile Şcolilor Rudolf Steiner, care învaţă să citească la 7 ani, cu ale unui număr de 50 de copii din şcolile de stat, care învaţă să citească la 5 ani. Copiii au fost testaţi la vârsta de 12 ani la şcoli de stat din Dunedin, Christchurch şi Hastings.

Studiul s-a bazat pe date privind mediul familial, situaţia economică a părinţilor, educaţia acestora, rezultatele şcolare ale copiilor, dezvoltarea vocabularului, etnia şi sexul. Li s-au testat fluenţa citirii şi înţelegerea textului şi s-a descoperit că cei care şi-au însuşit cititul mai târziu au recuperat şi au ajuns la aceleaşi rezultate ca şi cei care începuseră mai devreme cu 2 ani.

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)

Cel de al treilea şi ultimul studiu al Dr. Suggate a fost unul longitudinal care a urmărit dezvoltarea abilităţilor de citire începând cu prima zi până la sfârşitul învăţământului primar şi diferenţele între metodele aplicate de învăţători şi curriculum-ul din cele două tipuri de şcoli care să fi dus la acelaşi nivel al cititului până la 12 ani.

Pe lângă verificarea aceloraşi variabile, ca situaţia economică a familiilor, educaţia părinţilor, sexul, etnia şi mediul familial, acest studiu a urmărit, prin chestionare, abilităţile copiilor de receptare a limbilor străine şi modul în care profesorii predau pentru ca elevii să îşi însuşească cititul. S-a urmărit de asemenea timpul acordat activităţilor de citire comparativ cu celelalte activităţi din timpul cursurilor. În acest ultim studiu, copiii au fost împărţiţi în trei grupe pe baza abilităţilor lor de citire. Se pare că, încă începând cu 8-9 ani, cei care aveau performanţe mai slabe au reuşit să recupereze şi să îi prindă din urmă pe cei care au început să citească mai devreme.

În urma rezultatelor controversate ale acestor studii, cercetătorul a declarat: „*A fost un moment foarte emoţionant şi neaşteptat. Rezultatele au fost aceleaşi cu cele ale primelor două studii şi nu s-au înregistrat diferenţe între abilităţile de citire ale copiilor la vârsta de 11 ani.*"

„Această cercetare accentuează importanţa vorbirii şi învăţării de la vârste mici şi, în acelaşi timp, demonstrează lipsa de importanţă a dezvoltării abilităţilor de citire de la vârste fragede."

„De fapt, dezvoltarea vorbirii este, în multe cazuri, un factor determinant mai important pentru dezvoltarea cititului, decât deprinderea cititului la vârste mai mici. În al doilea rând, acest studiu ar trebui să îi facă pe educatori, profesori şi părinţi să reanalizeze lucrurile importante pentru copiii de 6-7 ani şi, în al treilea rând, ar putea să îi liniştească pe părinţii ai căror copii au dificultăţi în deprinderea cititului. Situaţia este mai complicată decât pur şi simplu deprinderea abilităţilor de citire de la o vârstă mică."[8]

Această părere este împărtăşită şi de medicul pediatru Dr. Christopher Green care, în cartea sa ***Toddler Taming - A Parents' Guide to the First***

[8] ***Research Finds no Advantage in Learning to Read from Age Five***; sursa: www.voxy.co.nz (4 ianuarie 2013).

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)

Four Years, își expune părerea de expert, inclusiv cu privire la deprinderea abilităților de citire sub vârsta de 6 ani. Acesta consideră că nu este indicat să încercăm să creștem mici Einstein-i. Desigur, trebuie încurajați copiii cărora le place să învețe, dar nu trebuie exagerat în acest sens. Și, probabil, la vârstele mici, este de dorit dezvoltarea altor calități care să îl ajute pe copil în anii ce urmează. Un copil ar trebui să poată comunica ușor, să fie energic, să aibă încredere în sine și în alții, să își dezvolte sensibilitatea, iubirea față de viață și să observe cu atenție mediul în care trăiește.

Dr. Green vorbește despre pericolul pe care îl poate reprezenta cititul la o vârstă prea mică: fiind forțați să facă acest lucru prea devreme, unii copii dezvoltă o adevărată repulsie față de această activitate și apare sentimentul de împotrivire care va împiedica apropierea de lectură și de carte. Desigur, în multe cazuri, este imposibilă încercarea de a învăța un copil să citească pentru că preocupările sale sunt în cu totul alte domenii, specifice vârstei. Dr. Green îi îndrumă pe părinți să îi lase pe copii să își trăiască această perioadă frumoasă din viață pentru că este, și așa, prea scurtă.

Dacă ne întrebăm de ce nu ar fi în beneficiul copilului de 4 ani să învețe să citească, Dr. Green ne demonstrează că, în cazul acestora, putem vorbi despre „memoria fotografică" și de exerciții de învățare pe de rost care nu sunt eficiente pe termen lung și nici nu prezic rezultate strălucitoare în viitor. Copiii pot fi învățați să recunoască cuvinte încă de la vârsta de 3 ani. Pentru părinți acest lucru poate părea extraordinar, dar este vorba doar despre recunoașterea anumitor șabloane: se folosesc cartonașe pe care sunt scrise diferite cuvinte pe care copilul le recunoaște și este imediat recompensat. Medicul spune că, în același mod, sunt învățați și porumbeii sau maimuțele să recunoască diferite forme, desigur la un nivel mai scăzut. Pentru a citi corect, copilul trebuie să fie capabil să analizeze cuvântul: să pronunțe literele, să aplice reguli și excepții ale acestora și, abia apoi, va putea să pronunțe corect cuvântul întreg. Abia după ce copilul reușește să stăpânească aceste aptitudini, va putea să citească cu ușurință cuvinte necunoscute. În acest mod funcționează mintea adultului, la care se adaugă și înțelegerea textului. Din păcate, spune Dr. Green, creierul uman nu este

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)

suficient de matur pentru a putea face toate aceste lucruri înainte de vârsta de 6 ani şi, abia atunci, se poate vedea cine va stăpâni bine cititul. Şi toate acestea nu au prea mare legătură cu numărul de cuvinte pe care copilul a reuşit să le recunoască la vârsta de 5 ani. Dr. Green consideră că un copil care este capabil să stea liniştit, să se concentreze şi să înveţe diverse lucruri la vârsta de 4 ani este mai probabil să aibă succes la şcoală, mai ales dacă are alături părinţi interesaţi de educaţia lui. Însă, cititul la această vârstă este un semn de inteligenţă, dar nu este elementul determinant al succesului său academic.[9]

Oricare ar fi rezultatele cercetărilor, părinţii sunt cei care îşi pot observa cel mai bine copiii şi vor şti care sunt cele mai bune activităţi de introdus în programul zilnic al acestora. Este, în primul rând, datoria lor să îşi stimuleze copiii pentru a avea rezultate excepţionale în viitor, iar între metodele alese trebuie să se regăsească şi lectura cărţilor. Accesul timpuriu la cărţi şi lectură va determina, într-o mare măsură, nivelul interesului faţă de cunoaştere pe tot parcursul vieţii.

[9] Dr. Cristopher Green, ***Toddler Taming - A Parents's Guide to the First Four Years***, Londra, Editura Vermilion, 1992, p. 228-231.

BDD-A30280 © 2012 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:51:36 UTC)